

ONEMOCNĚNÍ BEDERNÍ PÁTEŘE Z PŘETĚŽOVÁNÍ JAKO NEMOC Z POVOLÁNÍ

NAKLÁDALOVÁ M, EHLER E, PELCLOVÁ D,
URBAN P, HLÁVKOVÁ J, RIDZOŇ P., FENCLOVÁ Z,
LAŠTŮVKOVÁ A , ŽÍDKOVÁ V

Konzultační den odborné skupiny pracovního lékařství

SZÚ Praha 17. 4. 2014

*Práce podpořena grantem IGA MZ ČR
č. NT 14471*

Zařazení onemocnění páteře na Seznam nemocí z povolání v ČR

- Při minulé aktualizaci seznamu nemocí z povolání bylo navrženo, aby onemocnění páteře bylo možno v odůvodněných případech uznávat jako profesionální a odškodnit - jako je tomu i v jiných zemích

Belgie, Bulharsko, Dánsko, Francie, Itálie, Litva, Německo, Maďarsko, Rumunsko, Slovinsko, Španělsko, Švédsko, Švýcarsko

Nelze převzít metodiku jiné země

- ▣ **V každé zemi je jiný systém, a to i v rámci EU**
- ▣ **Uznávání a odškodňování nemocí z povolání v ČR má specifika**
- ▣ Onemocnění musí uvedeno v seznamu nemocí z povolání (uzavřený systém)
- ▣ Musí být splněny pracovní podmínky, ze kterých nemoc vzniká, ty se posuzují individuálně
- ▣ Významný sociálně ekonomický dopad každé nemoci z povolání – požadavek na exaktní posouzení
- ▣ Jsou tedy potřebná **jasná jednotná jak klinická kritéria, tak standardní metodika pro hodnocení rizikových faktorů** u konkrétního pacienta v konkrétních pracovních podmínkách

Projekt

Cíle

- Vývoj standardní metodiky pro hodnocení vlivu rizikových faktorů práce na etiologii chronického onemocnění Lp z přetěžování
- Formulace klinických a hygienických kritérií pro uznání nemoci z povolání
- Návrh opatření ke snížení rizika onemocnění Lp

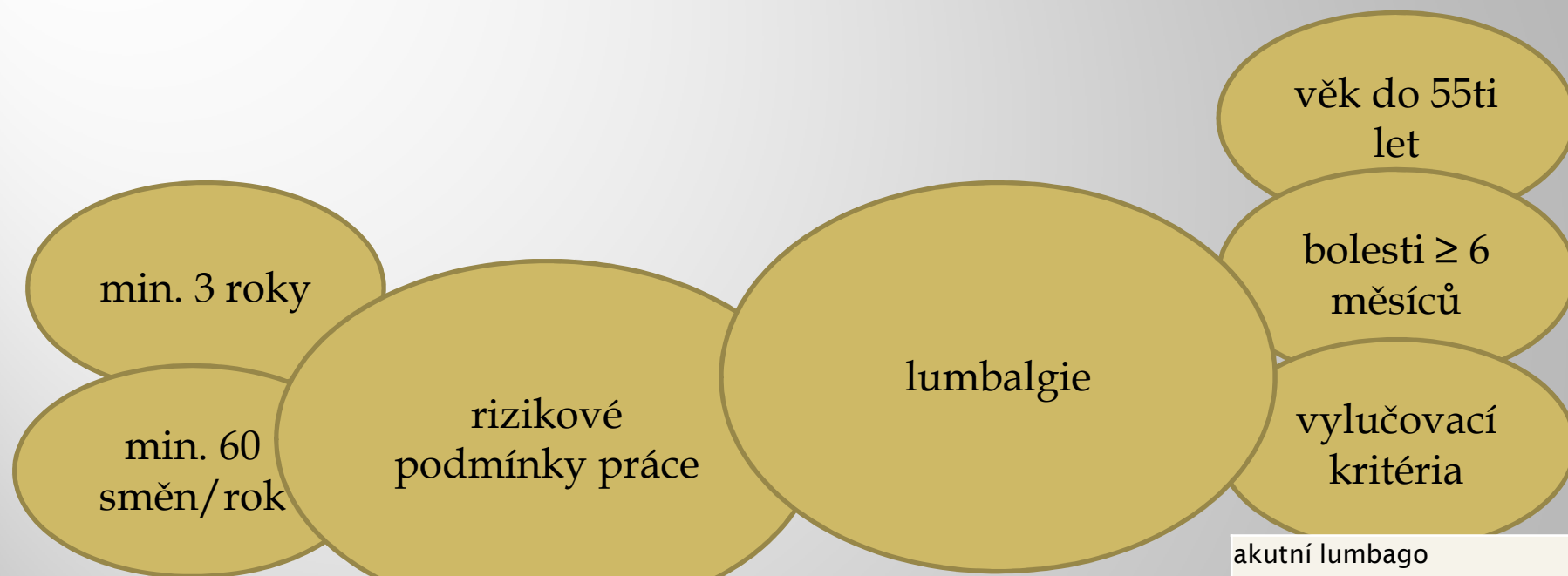
Metodika

- ▣ Pro **hodnocení zatížení Lp** je kromě klasického hodnocení využít biomechanický model implementovaný v ergonomickém softwaru Tecnomatix JACK (SZÚ)
- ▣ **Studium klinických nálezů** u souboru nejméně 50ti osob s lumbagem, u kterých by se mohlo jednat o postižení Lp z přetěžování
(pracovní lékaři, neurologové, ortopedi, radiologové)
- ▣ **Validace nálezů** - u min. 50ti osob s lumbagem proběhne šetření zátěže Lp v reálných pracovních podmínkách
- ▣ Závěrem **stanovení klinických a hygienických kritérií pro uznání nzp**

Komplikující faktory posouzení

- ▣ Vysoká incidence a prevalence bolestí zad v obecné populaci.
- ▣ Obtížné odlišit změny způsobené stárnutím a jinými faktory od změn způsobených přetěžováním
- ▣ Nález na zobrazovacích metodách nekoreluje s klinickým nálezem
- ▣ Většinou není znám vstupní nález před nástupem do rizika

Podmínky pro zařazení do studie

ruční manipulací s břemeny
pracovní polohy
vynakládání nadlimit. sval. sil
repetice úkonů
monotonie
vnucené tempo

akutní lumbago
traumata
svalová dysbalance
záněty
tumory, metastázy
preexistující ortopedické vady
osteoporóza
extravertebrální příčiny
postižení kyčel.kloubů, SIS
urologické afekce
gynekologické příčiny
nález se zjistí v 1.roce práce
expozice celotěl. vibracím

Pilotní analýza v automobilce

Metodika, soubor: Byla provedena retrospektivní analýza dat 288 osob (246 mužů a 42 žen) ze zdravotnické dokumentace lékaře pracovnělékařských služeb

Exponování RF pracovní poloha - kategorie 2

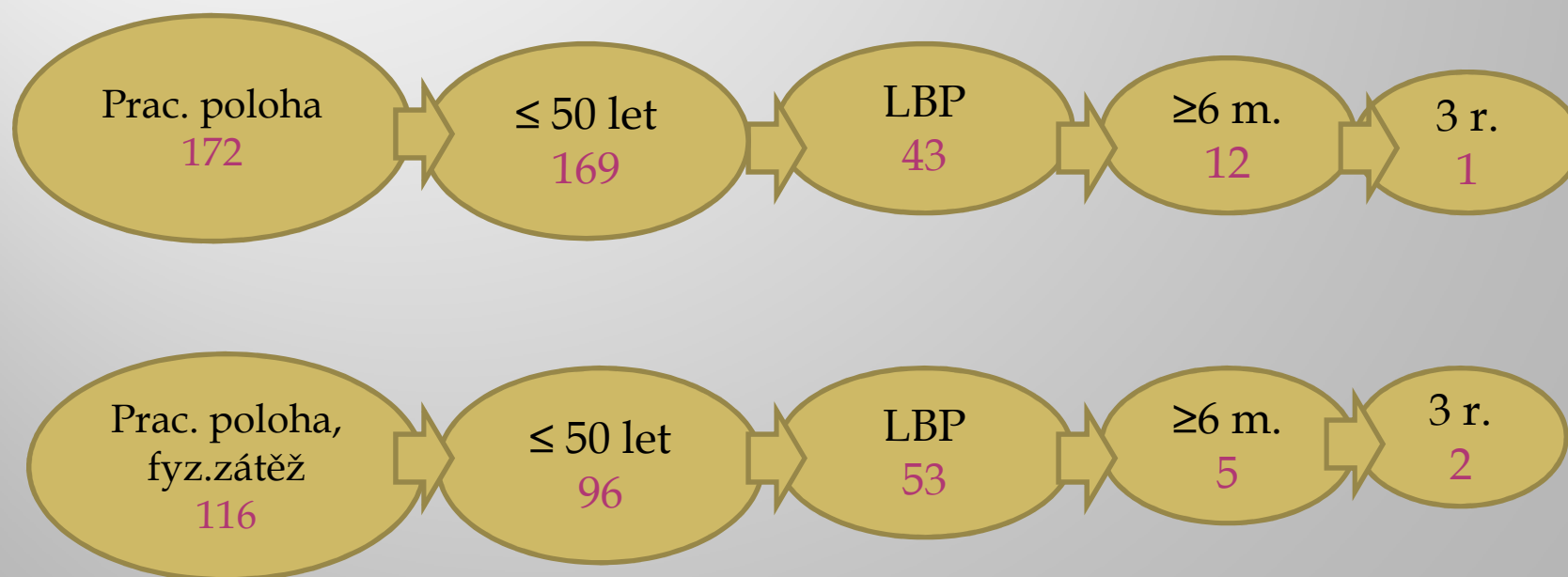
Exponování RF pracovní poloha a celková fyzická zátěž v kategorii 2

Osoby byly podrobeny vstupním podmínkám pro zařazení do studie

Výsledky

Rizikový faktor	Počet osob	Průměrný věk	Prům. doba expozice
Prac. poloha 2	172	28,6	2,1
Prac. poloha 2, fyzická zátěž 2	116	33,4	2,21

Klinické hodnocení

Klinické vyšetření

- ▣ pracovnělékařské
- ▣ ortopedicko-neurologické

Objektivní vyšetřovací metody

- ▣ magnetická rezonance – vzájemné ověřování hodnocení k zajištění jednotného posouzení
- ▣ EMG vyš. na přítomnost axonální léze

Zkušenosti na Slovensku

- ▣ Kritéria vycházejí z německého modelu - uznávají se věku nepřiměřené rtg změny - chondróza, osteochondróza, spondylóza, hernie disku a klinickým nálezem - lumbago, lumboischiadický syndrom nebo sy kaudy, metodika i pro hodnocení hygienické
- ▣ Celostátní komise pro posuzování nzp
- ▣ 20 přiznaných případů onemocnění bederní páteře od r. 2004
- ▣ 14 mužů, prům. věk 44,5 r
- ▣ 6 žen, prům. věku 42,5 r.
- ▣ Profese: horník,, sanitář, baletka, jeřábník

Neurologie

Fyziologie
práce

Praktické
lékařství

Ortopedie

Radiologie

Pracovní
lékařství

Potřebná mezioborová spolupráce

Zaměstnavatelé

Orgány ochrany
veřejného zdraví

Nemocní

Hezký den a radostné Velikonoce

